

LTP ChatLab

VERANTWOORDE AI IN ASSESSMENTS

*Hoe standaardisatie, gedragsdata en
menselijk oordeel samenkomen*

Inleiding

Waarom dit whitepaper

De inzet van assessments bij selectie en ontwikkeling staat onder toenemende druk. Organisaties verwachten snelheid, schaalbaarheid en vergelijkbaarheid. Tegelijkertijd worden de eisen aan zorgvuldigheid, transparantie en gelijke behandeling hoger. Deelnemers willen een eerlijk proces waarin zij op gelijke wijze worden beoordeeld. Opdrachtgevers zoeken inzichten die betrouwbaar zijn en daadwerkelijk iets zeggen over functioneren in de praktijk.

AI doet daarbij zijn intrede in het HR-domein. Waar technologie kansen biedt voor efficiëntie en consistentie, roept zij ook fundamentele vragen op. Over bias. Over uitlegbaarheid. Over de rol van menselijk oordeel. En over wie uiteindelijk verantwoordelijk is voor beslissingen die impact hebben op iemands loopbaan.

LTP ChatLab is ontwikkeld als integraal onderdeel van het LTP-assessment. Het combineert gestandaardiseerde gedragsmeting met professionele interpretatie van competenties. Gedrag in concrete werksituaties vormt de empirische basis voor het beoordelen van competenties in context. Dit whitepaper beschrijft hoe die samenhang tot stand komt en hoe LTP zorgt voor een verantwoorde, valide en transparante inzet van AI.

De vraag is niet óf AI een plek krijgt in assessments, maar hoe we zorgen dat dit verantwoord gebeurt.

Inhoudsopgave

1. **De uitdaging van klassieke gedragsmetingen**
Realisme en standaardisatie onder spanning
2. **Van observatie naar gedragsdata**
Wat AI fundamenteel anders maakt
3. **Het psychologisch fundament**
Agency en communion als lens op interactiegedrag
4. **Wat is LTP ChatLab**
Van AI-rollenspel tot gestructureerd interview
5. **De rol van de LTP-psycholoog**
Menselijk oordeel blijft leidend
6. **Terugkoppeling en rapportage**
Van gedragsdata naar competentie-inzicht
7. **Het perspectief van de deelnemer**
Hoe een LTP ChatLab assessment wordt ervaren
8. **Consistentie, validiteit, fairness en bias**
Zorgvuldigheid als uitgangspunt
9. **Wat betekent dit voor organisaties**
Praktische implicaties voor selectie en ontwikkeling
10. **Meer weten of zelf ervaren?**
De kracht van AI én psychologie

1. De uitdaging van klassieke gedragsmetingen

Realisme en standaardisatie onder spanning

Gedrag laat zich het best zien in interactie. Daarom zijn rollenspellen en interviews al decennialang een kernonderdeel van assessments. Ze brengen dynamiek, emotie en spanning in beeld. Tegelijkertijd kennen deze instrumenten een impliciete kwetsbaarheid: standaardisatie.

De kwetsbaarheid van variatie

In klassieke rollenspellen spelen professionele acteurs een rol. Hoe goed getraind ook, menselijke interactie blijft variabel. De ene deelnemer krijgt meer weerstand dan de andere. De toon, timing en intensiteit verschillen subtiel. Vanuit menselijk perspectief is dat logisch, vanuit psychometrisch perspectief is dat een uitdaging. Een assessment is immers ook een meting, en metingen vragen om vergelijkbare omstandigheden.

Wat dit betekent voor competentiebeoordeling

Interviews kennen een vergelijkbare spanning. Ze zijn waardevol voor duiding en verdieping, maar de kwaliteit van de meting hangt samen met timing, interpretatie en context. Dit maakt onderlinge vergelijking complex en vergroot het risico op onbedoelde verschillen.

De kernvraag is daarmee niet of klassieke instrumenten waardevol zijn, maar hoe zij zich verhouden tot de toenemende behoefte aan consistentie en transparantie. Wanneer gedragsobservaties onvoldoende vergelijkbaar zijn, wordt het lastiger om competenties consistent en zorgvuldig te beoordelen.

2. Van observatie naar gedragsdata

Wat AI fundamenteel anders maakt

Het fundamentele verschil tussen klassieke en AI-ondersteunde gedragsmetingen zit niet alleen in standaardisatie, maar ook in data. In traditionele assessments observeert de NIP-psycholoog van LTP gedrag en vormt zich een oordeel. Met LTP ChatLab wordt de volledige interactie vastgelegd.

Niet alleen wát iemand zegt, maar ook hoe het gesprek zich ontwikkelt. Denk aan initiatief nemen, doorvragen, reageren op weerstand, structureren van het gesprek en het tonen van empathie. Deze gedragingen worden systematisch geregistreerd en vormen de basis voor analyse.

Van observatie naar vastgelegde interactie

Hiermee verschuift de meting van een momentopname naar gedragsdata: data die herleidbaar zijn naar concrete interacties en consistent worden verzameld bij elke deelnemer. Dit maakt het mogelijk om gedrag niet alleen te observeren, maar ook vergelijkbaar en transparant te analyseren.

Van gedragsdata naar competenties

De vastgelegde gedragsdata vormen geen doel op zich. Binnen LTP-assessments worden deze gedragsindicatoren systematisch vertaald naar competenties zoals leiderschap, beïnvloedingskracht, samenwerkingsvermogen en probleemoplossend vermogen. LTP ChatLab versterkt daarmee niet alleen de gedragsmeting, maar ook de onderliggende competentiemeting: gedrag wordt consistent gemeten, waardoor competenties betrouwbaarder kunnen worden geïnterpreteerd.

Een consistente en wetenschappelijk onderbouwde meetbasis

De gedragsindicatoren die LTP ChatLab vastlegt, zijn gebaseerd op gevalideerde psychologische methodieken uit de assessmentpraktijk en sluiten aan op bestaande competenties en gedragsconstructen die LTP al decennialang meet en onderzoekt. De patronen die zichtbaar worden in LTP ChatLab worden periodiek getoetst, geanalyseerd en doorontwikkeld. Zo ontstaat een meetbasis die niet alleen consistent is, maar ook inhoudelijk en wetenschappelijk onderbouwd.

***Met LTP ChatLab maken we gedrag meetbaar
en houden we het oordeel menselijk.***

3. Het psychologisch fundament

Agency en communion als lens op interactiegedrag

Om gedrag in interactie te begrijpen, maakt LTP ChatLab gebruik van twee fundamentele dimensies uit de sociale psychologie: agency en communion.

Agency verwijst naar invloed, initiatief en richting geven. Communion gaat over verbinding, empathie en samenwerking. Samen vormen zij het interpersoonlijke circumplexmodel, een robuust en breed gedragen raamwerk voor het beschrijven van interactiegedrag.

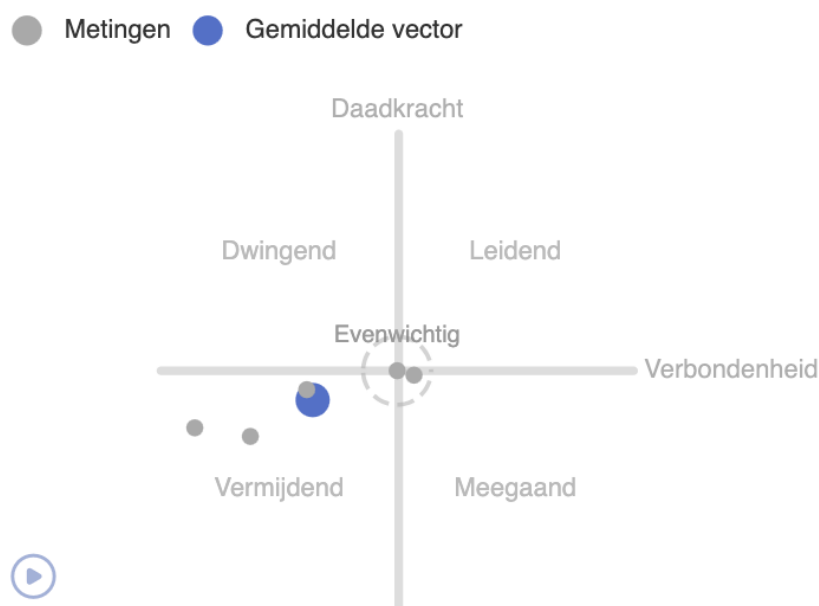
Gedrag is altijd meerdimensionaal

Gedrag in gesprekken is zelden eendimensionaal. Iemand kan tegelijkertijd sturend én verbindend zijn, of juist afwachtend en empathisch. Door gedrag langs deze twee dimensies te analyseren, ontstaat inzicht in stijl, flexibiliteit en contextgevoeligheid.

Binnen LTP ChatLab fungeren deze gedragsdimensies als analytisch kader. De interpretatie ervan vindt altijd plaats in relatie tot de competenties die binnen het assessment centraal staan en tot de specifieke rol- en organisatiecontext.

Geen normatief oordeel, wel betekenisvolle patronen

Belangrijk hierbij is dat LTP ChatLab geen normatief oordeel velt. Het meet geen 'goed' of 'fout', maar brengt patronen in interactiegedrag in kaart. De betekenis daarvan ontstaat in samenhang met rol, context en organisatie.

Het interpersoonlijke circumplexmodel laat zien hoe interactiegedrag zich beweegt langs de dimensies 'agency' en 'communion'.

4. Wat is LTP ChatLab

Van AI-rollenspel tot gestructureerd interview

LTP ChatLab is een AI-powered assessmentonderdeel waarin deelnemers realistische werksituaties doorlopen. Zij gaan in gesprek met een AI-avatar via tekst of spraak. De avatar voert het gesprek volgens vooraf vastgestelde scenario's en criteria.

Elke deelnemer start vanuit dezelfde uitgangssituatie. Het gesprek ontwikkelt zich dynamisch op basis van de reacties van de deelnemer, maar de onderliggende meetstructuur blijft gelijk. Hierdoor ontstaat een consistente en vergelijkbare basis voor gedragsmeting.

LTP ChatLab staat daarmee niet los van andere assessmentonderdelen, maar levert gestructureerde gedraginput voor de beoordeling van competenties. De AI ondersteunt waar standaardisatie en datavastlegging waarde toevoegen.

De opbrengst hiervan is geen vervanging van menselijk contact, maar een verschuiving: meer ruimte voor het interview met de NIP-psycholoog van LTP waarin betekenis, context en reflectie centraal staan.

LTP ChatLab markeert een nieuwe standaard voor verantwoorde AI in assessments.

5. De rol van de psycholoog

Menselijk oordeel blijft leidend

Een essentieel uitgangspunt van LTP ChatLab is dat AI geen beslissingen neemt. Er is geen automatische besluitvorming. De psycholoog blijft volledig verantwoordelijk voor interpretatie, duiding en het uiteindelijke advies.

De NIP-psycholoog van LTP:

- interpreteert de gedrags- en competentiedata
- voert het interview
- weegt context, rol en organisatie
- brengt het uiteindelijke advies uit

De LTP-psycholoog verbindt de gedragsdata uit LTP ChatLab expliciet aan het competentieraamwerk dat binnen het assessment wordt gehanteerd. Gedrag in concrete interacties vormt zo de empirische basis voor het beoordelen van competenties, waarbij context, rolvereisten en organisatiecultuur altijd worden meegewogen.

***LTP ChatLab meet gedrag.
De psycholoog begrijpt wat het betekent.***

6. Terugkoppeling en rapportage

Van gedragsdata naar competentie-inzicht

De uitkomsten van LTP ChatLab worden nooit los teruggekoppeld. De gedragsinformatie vormt input voor het interview met de NIP-psycholoog van LTP en wordt daar in samenhang besproken. In dit gesprek worden patronen verkend, keuzes toegelicht en wordt betekenis gegeven aan het gedrag dat in LTP ChatLab zichtbaar is geworden. De deelnemer krijgt daarbij ruimte voor reflectie en toelichting.

Van duiding naar rapportage

De psycholoog vertaalt de inzichten uit LTP ChatLab, het interview en eventuele andere assessmentonderdelen naar een samenhangend beeld. Deze duiding wordt vastgelegd in het assessmentrapport. In het rapport wordt beschreven wat zichtbaar is in het gedrag, hoe dit past bij de rol en context en welke aandachtspunten of ontwikkelmogelijkheden relevant zijn.

Transparantie richting de deelnemer

Voor de deelnemer is hiermee helder hoe observaties, gedragsdata en professionele interpretatie samenkomen. Daarbij wordt expliciet gemaakt hoe waargenomen gedrag is vertaald naar competenties en ontwikkelpunten, zodat voor de deelnemer inzichtelijk is hoe conclusies tot stand komen.

Menselijk oordeel blijft bepalend

De terugkoppeling is zorgvuldig, transparant en herkenbaar, en sluit aan bij de uitgangspunten van het assessment. Er vindt geen automatische beoordeling plaats; het uiteindelijke oordeel is altijd het resultaat van menselijk, professioneel inzicht.

The image displays a composite of three screenshots from the LTP Talent Fit Rapport system. The top-left screenshot shows the 'Talent Fit Rapport voor Sani Hani' with a sidebar menu and a main content area listing 'Wat zijn sterke punten en aandachtspunten in het licht van de functie?'. The top-right screenshot shows a 'Resultaatgerichtheid' section with a progress bar and a 'Scorecard voor ervaring' table. The bottom screenshot shows a 'Gedragsmeting' section for 'Vera Voorbeeld' with a 'Simulatie "naam A"' and a 'Jouw voorkeur' section.

Competentie	Score
Totaal	Genesteld
Aanleg	Genesteld
Ervaring	Genesteld

Doelgerichte inzet en ambitie	Score
Score	3

Vasthoudendheid en tegenslag beheersing	Score
Score	2

7. Het perspectief van de deelnemer

Hoe een AI-powered assessment wordt ervaren

Voor de deelnemer begint LTP ChatLab niet met technologie, maar met duidelijkheid. In de uitnodiging voor het assessment staat helder beschreven dat LTP ChatLab onderdeel is van het AI-powered assessment en wat de rol ervan is. De deelnemer weet vooraf dat er geen automatische beslissingen worden genomen en dat de uitkomsten worden besproken met een psycholoog.

Een gesprek, geen vragenlijst

Op een moment dat het de deelnemer uitkomt, logt die in op LTP ChatLab. Dat kan thuis of op een andere rustige plek. De omgeving is toegankelijk en overzichtelijk. De deelnemer gaat in gesprek met een AI-avatar en doorloopt een aantal realistische werksituaties. De vorm is een gesprek, geen vragenlijst. Er wordt gevraagd te reageren, keuzes toe te lichten en om te gaan met vragen of weerstand zoals die ook in het werk kunnen voorkomen.

Tijdens dit gesprek hoeft de deelnemer niets te 'doen voor de score'. Er zijn geen juiste of foute antwoorden. Wat telt, is hoe iemand het gesprek voert: neemt de deelnemer initiatief, wordt er doorgevraagd, hoe wordt omgegaan met spanning, hoe wordt structuur aangebracht en hoe wordt verbinding gezocht. De volledige interactie wordt vastgelegd als gedragsdata.

Van ChatLab naar het interview

Na afronding van LTP ChatLab volgt het interview met de NIP-psycholoog van LTP. Deze psycholoog heeft vooraf inzicht in de gedragsinformatie uit LTP ChatLab en gebruikt dit als input. In het interview worden patronen verkend, keuzes besproken en wordt context toegevoegd. De deelnemer krijgt ruimte om toe te lichten, te reflecteren en het eigen perspectief te delen.

Een samenhangende en herkenbare ervaring

Voor de deelnemer voelt het assessment hierdoor samenhangend en zorgvuldig. Het gesprek gaat minder over losse indrukken en meer over herkenbaar gedrag in concrete situaties. De technologie blijft op de achtergrond; de aandacht ligt op het gesprek, de betekenis en het persoonlijke verhaal.

Gedrag wordt niet op zichzelf beoordeeld, maar krijgt betekenis in relatie tot competenties, werkcontext en de eigen toelichting.

8. Consistentie, validiteit, fairness en bias

Zorgvuldigheid als uitgangspunt

De inzet van AI vraagt om aantoonbare zorgvuldigheid. LTP ChatLab is ontwikkeld met expliciete aandacht voor transparantie, uitlegbaarheid en menselijk toezicht.

Biasbeheersing als continu proces

Door te werken met vaste criteria en gestandaardiseerde scenario's wordt onbedoelde variatie verkleind. Modellen worden continu gemonitord op afwijkingen en mogelijke vertekeningen. Biasbeheersing is geen eenmalige check, maar een doorlopend proces.

Zorgvuldige omgang met data

De gegevens die binnen LTP ChatLab worden verwerkt, worden uitsluitend gebruikt voor het betreffende assessment. Ze worden niet ingezet om openbare AI-modellen te trainen of voor andere doeleinden hergebruikt. Hiermee blijft de inzet van AI binnen LTP ChatLab strikt afgebakend, transparant en controleerbaar.

Wet- en regelgeving als randvoorwaarde

LTP ChatLab is daarnaast ingericht conform de AVG en de Europese AI Act. Gegevens worden opgeslagen binnen de EU. Voor toepassingen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, voert LTP Data Protection Impact Assessments uit. Menselijke tussenkomst is altijd ingebouwd.

Validiteit en betrouwbaarheid vormen hierbij een expliciet uitgangspunt. De inzet van AI binnen LTP ChatLab is zo ingericht dat gedragsdata consistent en uitlegbaar worden verzameld en uitsluitend dienen als input voor menselijke competentiebeoordeling.

Voor lezers die meer verdieping zoeken in de wetenschappelijke en methodologische onderbouwing van deze keuzes, is op de volgende pagina een nadere toelichting opgenomen.

9. Validatie van het model

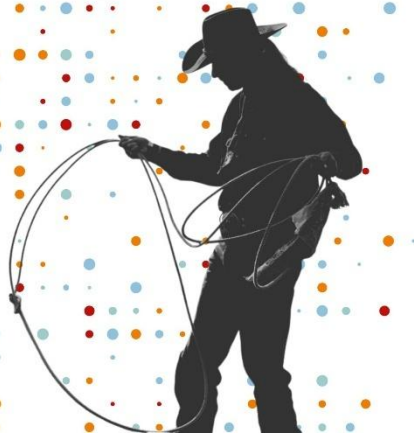
Een noodzakelijke, wetenschappelijke basis

De inzet van AI binnen assessments vraagt om aantoonbare wetenschappelijke onderbouwing. Validatie is daarbij geen eenmalige stap, maar een randvoorwaarde voor het verantwoord gebruiken van gedragsdata als input voor competentiebeoordeling. In dit hoofdstuk lichten we toe hoe het model dat binnen LTP ChatLab wordt gebruikt is ontwikkeld en getoetst.

Het onderliggende model: agency en communion

In de gedragsmetingen worden alle interacties tussen de deelnemer en de AI-avataar beoordeeld op twee dimensies: agency en communion. Hiervoor maakt LTP ChatLab gebruik van een LASSO-regressiemodel dat door LTP zelf is ontwikkeld.

Het model is getraind op een dataset van bijna 2.000 tekstreacties met brede variatie op de dimensies agency en communion. Deze dataset is gelabeld en bevat duidelijke voorbeelden van verschillende interpersoonlijke stijlen. Daarmee vormt zij een robuuste basis voor verdere toetsing.

LASSO: van data naar herkenbare profielen

LASSO (Least Absolute Shrinkage and Selection Operator) is een analysemethode die helpt om uit veel mogelijke kenmerken precies die combinatie te selecteren die samen het best onderscheid maakt tussen groepen mensen. Denk bijvoorbeeld aan verschillen tussen teams, typen leidinggevenden of groepen medewerkers in verschillende contexten. [Lees meer op LTP.nl >>](#)

Toetsing en samenhang met bestaande metingen

Vervolgens zijn 250 transcripties van gedragsmetingen van assessmentdeelnemers gebruikt om het model te toetsen. De uitkomsten zijn gecorreleerd met bestaande persoonlijkheidsscores van deze deelnemers, waarbij ook deze schalen zijn ingedeeld langs de dimensies agency en communion.

De gevonden correlaties liggen in de bandbreedte die binnen gedragswetenschappelijk onderzoek gebruikelijk is voor multimethodemetingen (.30–.50). Dit biedt bewijs voor convergente constructvaliditeit: het model meet wat het beoogt te meten, in samenhang met bestaande, gevalideerde instrumenten.

Validatie als randvoorwaarde voor verantwoord gebruik

Deze validatiestappen vormen een noodzakelijke basis voor het verantwoord gebruiken van gedragsdata als input voor competentiebeoordeling binnen multimethodische assessments. De uitkomsten van het model worden nooit autonoom gebruikt, maar altijd ingebed in professioneel psychologisch oordeel. De psycholoog blijft verantwoordelijk voor interpretatie, duiding en het uiteindelijke advies.

Doorlopende borging van kwaliteit

De validatie van LTP ChatLab is geen eindpunt, maar onderdeel van een doorlopende kwaliteitscyclus:

- **Eerste inzet (primair):** het model is gevalideerd en geschikt bevonden voor verantwoord gebruik binnen assessments.
- **Doorontwikkeling (secundair):** doorlopende monitoring en aanvullende metingen maken structureel onderdeel uit van de opzet.
- **Na lancering (post launch):** verdere verfijning en uitbreiding van validatiestappen worden gefaseerd doorgevoerd.

Verdieping voor geïnteresseerde lezers

Wil je dieper kijken naar de wetenschappelijke onderbouwing van LTP ChatLab? [In dit document](#) vind je meer informatie over de methodologische en ethische uitgangspunten die ten grondslag liggen aan het model. De focus ligt op validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en de rolverdeling tussen technologie en menselijk oordeel bij de inzet van AI binnen assessments.

Op welke manier valideren we de scores?

Constructvaliditeit	primair
Technische validiteit	primair
Inhoudsvaliditeit	secundair
Ecologische validiteit	secundair
Betrouwbaarheid	Post launch
Fairness & biascontrole	Post launch

10. Wat betekent dit voor organisaties

Praktische implicaties

De inzet van LTP ChatLab vertaalt zich voor organisaties in concrete voordelen voor zowel selectie- als ontwikkelvraagstukken.

- ✓ Meer consistentie en transparantie in gedragsmetingen
- ✓ Betere vergelijkbaarheid tussen deelnemers
- ✓ Kortere doorlooptijden van assessments
- ✓ Flexibiliteit in planning, doordat deelnemers LTP ChatLab kunnen doorlopen waar en wanneer het past
- ✓ Meer kwaliteit en diepgang in het interview met de psycholoog

Daarmee ondersteunt LTP ChatLab organisaties bij het nemen van zorgvuldig onderbouwde beslissingen over selectie en ontwikkeling, ook wanneer schaal en complexiteit toenemen.

Zorgvuldig onderbouwde beslissingen over selectie en ontwikkeling, ook wanneer schaal en complexiteit toenemen.

11. Meer weten of zelf ervaren?

De kracht van AI én psychologie

De kern van het assessmentvak verandert niet. Beslissingen over mensen vragen professioneel oordeel, context en verantwoordelijkheid. Wat wel verandert, is de manier waarop gedrag wordt gemeten.

LTP ChatLab markeert een nieuwe standaard voor verantwoorde AI in assessments. Een standaard waarin technologie ondersteunt waar standaardisatie waarde toevoegt, en waarin de psycholoog het verschil blijft maken. Niet door sneller te oordelen, maar door beter te begrijpen.

Meer zien van LTP ChatLab?

Op [ChatLab.nl](https://chatlab.nl) vind je een video en meer informatie over de werkwijze en praktijktoepassingen. Ook zijn daar de veelgestelde vragen over LTP ChatLab te vinden.

Je kunt ook zelf ervaren hoe een AI-gestuurd gesprek verloopt. Vraag een demo aan op de website of bij jouw vaste contactpersoon bij LTP. Uiteraard denken we graag mee over wat LTP ChatLab kan betekenen voor jouw organisatie.

Over LTP Business Psychologen

LTP is een Nederlands psychologisch adviesbureau op het gebied van talentontwikkeling, selectie, samenwerking en leiderschap. Het bureau werd opgericht in 1927 en combineert bijna 100 jaar psychologische expertise met wetenschappelijk onderbouwde methoden en digitale toepassingen. LTP adviseert organisaties in de private en publieke sector op talent-, team- en organisatieniveau. Met de introductie van ChatLab voegt LTP AI-ondersteuning toe aan bestaande assessmentdiensten, altijd ingebed in professioneel psychologisch oordeel.

[LTP.nl](https://ltp.nl) | [ChatLab.nl](https://chatlab.nl) | info@ltp.nl | 020 - 30 50400

